

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **LA Food s.r.o.**, IČO: 269 41 325, se sídlem Kvítkovická 1533, Napajedla, zast. Mgr. Janem Mrázem, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 776/10, Praha 1, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 15, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 5. 2020, č. j. SZPI/AA-721-25/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2022, č. j. 29 A 108/2020-47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Předcházející řízení

[1] Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně (dále též „SZPI“), rozhodnutím ze dne 26. 6. 2019, č. j. SZPI/AA721-22/2019, uznala žalobce vinným z porušení čl. 14 odst. 1 v návaznosti na odst. 2 písm. b) a odst. 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (dále též „nařízení 178/2002“), kterého se dopustil dne 14. a 15. 8. 2018 uvedením na trh dlouhozrnné rýže označené jako *ab BASIC WHITE RICE LONG GRAIN 4x BOIL IN BAG* – Rýže dlouhozrnná loupaná ve varných sáčcích, minimální trvanlivost do 09-01-20, země původu: MYANMAR-B, jejímž výrobcem byl žalobce. Z vzorku této rýže odebraného dne 13. 9. 2018 na provozovně AHOLD Czech Republic a.s. (nyní společnost Albert Česká republika, s.r.o., dále též „společnost Albert“) byl zjištěn výskyt tvrdých kuliček (a jejich úlomků) o velikost cca 3 mm. Rýže je tedy považována za nevhodnou k lidské spotřebě z důvodu kontaminace drobnými kuličkami

a jejich úlomky. Celá šarže byla žalobcem dodána ve dnech 14 – 15. 8. 2018 společnosti Albert. Uvedeným jednáním se žalobce dopustil přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o potravinách“) a za to mu SZPI uložila podle § 17f písm. d) téhož zákona pokutu ve výši 180.000 Kč.

[2] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím výše uvedené rozhodnutí SZPI změnila tak, že výši uložené pokuty snížila na 170.000 Kč.

[3] Krajský soud nadepsaným rozsudkem žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl. Shledal, že napadené rozhodnutí je řádně zdůvodněné. Silikagelové kuličky nalezené v rýži, jež jsou dle fotografií velmi pravidelné, nelze vyhodnotit jako minerální nečistoty vznikající při sklizni či zpracování rýže dle přílohy 3 vyhlášky č. 18/2020 Sb., o požadavcích na mlýnské obilné výrobky, těstoviny, pekařské výrobky a cukrářské výrobky a těsta (dále jen „vyhláška č. 18/2020“). Jednalo se tedy o cizí předměty, jež se sklízí či zpracováním rýže nespojují. Laboratorní výsledky sice prokázaly, že se jedná o minerální látky, žalovaná však kvalifikovala správně, že se v důsledku kontaminace cizorodými nebo jinými látkami (kuličkami ze silikagelu) jedná o potravinu nevhodnou k lidské spotřebě. Kontaminace těmito látkami vznikla při zpracování u žalobce, tedy v důsledku technologické nekázně. Žalovaná správně uvedla, že na obalech silikagelových kuliček je varování před požitím jeho obsahu, tudíž s jejich přítomností nelze označit potravinu jako bezpečnou. Správní orgány proto postupovaly správně, pokud daný případ posuzovaly podle čl. 14 odst. 1 v návaznosti na odst. 2 písm. b) a odst. 5 nařízení 178/2002.

[4] V argumentaci žalované stran zdravotních rizik neshledal krajský soud pochybení. Žalované přísluší posoudit, zda potravina je či není vhodná k lidské spotřebě dle čl. 14 nařízení 178/2002. Správní orgán si může o otázce bezpečnosti potravin, tedy vhodnosti potravin k lidské spotřebě, učinit úsudek sám. Nejedná se o otázku, ke které by bylo třeba odbornosti. Úkolem Státní zemědělské a potravinářské inspekce je právě posuzovat, zda potraviny splňují zákonné požadavky.

[5] Nebezpečí chloridu kobaltnatého a dalších kobaltových solí nebylo nijak zohledňováno při uložení sankce. Požadavek žalobce na nepoužívání silikagelu dodavatelem nepředstavuje polehčující okolnost podle § 39 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), neboť jednat v souladu s právními předpisy je zákonnou povinností. Žalovaná si jako správní orgán na úseku bezpečnosti mohla učinit úsudek o tom, že nalezené kuličky v rýži jsou silikagelové kuličky a že tyto lze shledat cizorodými látkami dle čl. 14 nařízení 178/2002.

[6] Ke stěžovatelem namítanému porušení zásady zákazu dvojího přičítání krajský soud konstatoval, že § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách neobsahuje žádnou základní a kvalifikovanou skutkovou podstatu odlišující se podle intenzity nutné k jejich naplnění a možné výše pokuty. Na skutkovou podstatu tohoto typu nelze zásadu zákazu dvojího přičítání vůbec aplikovat (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2012, č. j. 4 Ads 114/2011-105). Správní orgány zásadu zákazu dvojího přičítání neporušily, když při hodnocení vyšly co do závažnosti a způsobu spáchání správního deliktu ze skutečnosti, že žalobce mohl ohrozit

pokračování

spotřebitele, pokud by tito předmětnou potravinu zakoupili, a tak porušil své povinnosti stanovené čl. 14 nařízení 178/2002.

[7] Správní orgány přezkoumatelným způsobem odůvodnily způsob spáchání přestupku, jeho okolnosti i celkovou závažnost. Podrobně vyložily, jaká konkrétní kritéria byla vzata v úvahu a jaký mají vliv na význam deliktu (přitěžující a polehčující okolnosti). Žalobci uložená pokuta ve výši 170.000 Kč, představuje 0,3 % z její maximální možné výše 50.000.000 Kč podle § 17f písm. d) zákona o potravinách, a nelze proto hovořit o excesivním trestu. Správní orgány výši uložené sankce dostatečně odůvodnily a vzaly v potaz skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce. Podmínky pro moderaci sankce splněny nebyly.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Za lichý označil závěr krajského soudu, že žalovaná úvahy o chloridu kobaltnatém dříve obsaženém v silikagelových kuličkách, který měl způsobovat zdravotní potíže a vést k otravám, uvedla pouze nad rámec svých úvah a nijak k nim nepřihlížela při uložení sankce. Pokud by tomu totiž tak skutečně bylo, neměla by se žalovaná takovými otázkami vůbec zabírat a argumentovat jimi v odvodnění rozhodnutí. Žalovaná není oprávněna posuzovat zdravotní závadnost kontrolovaných potravin, neboť to výslovně neplyne z § 3 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci (dále též „zákon o SZPI“). Otázka zdravotní závadnosti je otázkou, k níž nemá žalovaná dostatečnou odbornost.

[9] Nesprávný je závěr krajského soudu, že není povinností žalované přihlížet k úsilí stěžovatele, aby jeho dodavatelé silikagel neužívali. Napadený rozsudek tak legitimizuje názor žalované, že při posuzování přitěžujících a polehčujících okolností je její diskreční pravomoc neomezena.

[10] Správní orgány neprovedly dostatečná šetření o povaze a složení nalezených úlomků v předmětné potravíně. Z obsahu spisu není zřejmé, že by se žalovaná touto námitkou stěžovatele důsledně zabývala, když jen konstatovala svou domněnku, že výskyt kuliček a úlomků je výsledkem technologické nekázně stěžovatele. Krajský soud neuvádí, z čeho dovozuje, že žalovaná byla oprávněna danou skutkovou otázkou posoudit v rámci své diskreční povinnosti. Ze spisu je zřejmé, že se v předmětné potravíně nacházely úlomky kuliček, o nichž nelze bez důvodných pochybností konstatovat, zda šlo o povolené nečistoty ve smyslu vyhlášky č. 333/1997 Sb., nebo o nežádoucí silikagel. Z provedených laboratorních vyšetření je zřejmé, že nalezené částičky jsou z 86,87 % tvořeny oxidem křemičitým. Článek 14 nařízení 178/2002 nelze vyložit zcela izolovaně, jak to činí žalovaná a krajský soud. Pak by zcela postrádala smysl vyhláška č. 333/1997 Sb., která výslovně povoluje výskyt přirozených nečistot, které se v potravíně s ohledem na její povahu mohou přirozeně vyskytovat.

[11] Odkaz žalované na rozsudek NSS ve věci sp. zn. 4 Ads 114/2011 je nepřiléhavý. Žalovaná odhlédla od smyslu a účelu skutkové podstaty podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona

o potravinách, a nevymezila chráněný objekt. Krajský soud se pak otázkou vymezení právem chráněného zájmu nezabýval, resp. ji bez dalšího s odkazem na uvedené rozhodnutí NSS přešel. Okolností podstatnou pro určení společenské škodlivosti, intenzity a rozsahu přestupku by mohlo být i to, jakým konkrétním následkem bylo zasaženo do práv spotřebitelů. Žalovaná však toto ve svém rozhodnutí neuvedla a krajský soud se tím nezabýval. Výklad, že potencionální riziko pro spotřebitele zvyšuje závažnost přestupku, nebo je snad přitěžující okolností, nemůže obstát, neboť (potenciální) zásah do práv spotřebitele porušením potravinového práva je přímo obsažen v základní skutkové podstatě. Napadený rozsudek je nesprávný a nezákonný, neboť krajský soud žalované nevytkl porušení zásady zákazu dvojího přičítání při určení společenské škodlivosti a stanovení výměry trestu, když zcela odhlédl od smyslu a účelu právní normy a tuto nesprávně vyložil.

[12] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že to, zda je potravina bezpečná, lze dovodit za použití čl. 14 odst. 1, odst. 2 písm. b) a odst. 5 nařízení 178/2022. Rýže obsahující tvrdé kuličky a jejich zlomky je s ohledem na své zamýšlené použití potravina nepřijatelná pro lidskou spotřebu z důvodu kontaminace podle čl. 14 odst. 5 cit. nařízení, a nepovažuje se proto za bezpečnou podle čl. 14 odst. 2 nařízení. S ohledem na § 3 odst. 1 písm. e) zákona o potravinách žalovaná v projednávané věci konala v rámci své pravomoci. Pokud nad rámec potřebného odůvodnění popsala, z jakého důvodu je obsah silikagelu v potravině nežádoucí, nedopustila se překročení svých zákonných pravomocí.

[13] Nebyl důvod, aby SZPI hodnotila stěžovatelem tvrzenou snahu předcházet přestupku jako polehčující okolnost při stanovení výše trestu, neboť stěžovatel sám nečinil ničeho nad rámec svých běžných povinností při výrobě potravin, naopak porušil své povinnosti výrobce, když během výroby neodhalil příměs cizích kontaminujících látek v rýži, a spáchal tak projednávaný přestupek. Tvrdé kuličky laboratoř SZPI v Brně vyhodnotila jako kuličky pravidelného rozměru o poloměru 3 mm nebo jejich úlomky ze silikagelu na bázi oxidu křemičitého, které se používají nejčastěji jako vysoušedlo (pohlcovač vlhkosti). Tato skutečnost tedy byla prokázána. Nejednalo se o minerální či organické nečistoty, nýbrž o silikagel, který není očekávatelnou příměsí při sklizni a zpracování rýže. Logickým závěrem je, že se do potravin tento kontaminant dostal technologickou nekázní stěžovatele. Zásadu zákazu dvojího přičítání žalovaná neporušila. Rozsudek NSS č. j. 4 Ads 114/2011-105 je pro posuzovanou věc přílehlavý a vyplývá z něj, že v obdobném typu skutkových podstat přestupků, jakou je i ustanovení § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách, nelze shledat porušení zásady zákazu dvojího přičítání.

III. Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[16] Podle čl. 14 odst. 1 nařízení 178/2002 *potravina nesmí být uvedena na trh, není-li bezpečná.*

[17] Podle čl. 14 odst. 2 písm. b) téhož nařízení *potravina se nepovažuje za bezpečnou, je-li považována za nevhodnou k lidské spotřebě.*

[18] Podle čl. 14 odst. 5 cit. nařízení *při rozhodování o tom, zda potravina není vhodná k lidské spotřebě, se bere v úvahu skutečnost, zda není potravina s ohledem na své zamýšlené použití nepřijatelná pro lidskou spotřebu z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami nebo z důvodu hniloby, kažení nebo rozkladu.*

[19] Podle § 3 odst. 1 písm. a) zákona o potravinách, ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalované, *provozovatel potravinářského podniku je povinen dodržovat smyslové, fyzikální, chemické a mikrobiologické požadavky na jakost potravin; v případě, že tyto požadavky nejsou právními předpisy stanoveny, dodržovat požadavky stanovené provozovatelem potravinářského podniku, který potravinu vyrobil.*

[20] Podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách *provozovatel potravinářského podniku se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 3 odst. 1 písm. a) nedodrží smyslové, fyzikální, chemické nebo mikrobiologické požadavky na jakost potravin.*

[21] Žalovaná v rámci svých úvah o zdravotní nezávadnosti silikagelu zmínila, že sáček silikagelu je vždy opatřen varováním před požitím a před uchováváním v dosahu dětí, požití ve větším množství může vést k zablokování střev u menších zvířat a běžně se jako příměs silikagelu používá rakovinotvorný chlorid kobaltnatý. K těmto svým úvahám opakovaně uvedla, že je poznamenává nad rámec potřebného odůvodnění. Z rozhodnutí žalované vyplývá, že při úvahách o výši sankce k těmto skutečnostem nepřihlížela a pouze je konstatovala nad rámec potřebného odůvodnění. Ostatně ani stěžovatel neuvádí, jakým způsobem žalovaná měla výše uvedené skutečnosti ve svém rozhodnutí zohlednit či aplikovat. Závěr krajského soudu, že výše uvedené skutečnosti ohledně silikagelu nebyly žalovanou zohledňovány při posuzování viny a ukládání sankce, je tudíž zcela správný.

[22] Námitka, v níž stěžovatel zpochybňuje pravomoc žalované posuzovat zdravotní závadnost kontrolovaných potravin, neboť to výslovně neplyne z § 3 zákona o SZPI a nemá k tomu ani dostatečnou odbornost, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. neboť ji stěžovatel neuvedl v žalobě, ač tak učinit mohl. Nad rámec potřebného odůvodnění k této námitce zdejší soud stručně uvádí, že není ani důvodná, neboť v posuzované věci se jednalo o posouzení bezpečnosti předmětné potravin, resp. její vhodnosti k lidské potřebě podle čl. 14 odst. 1, odst. 2 písm. b) a odst. 5 nařízení 178/2002. Pravomoc žalované k posouzení bezpečnosti zemědělských výrobků nebo potravin uváděných na trh je stanovena v § 3 odst. 1 písm. e) zákona o SZPI. Konstatování stěžovatele, že k posuzování zdravotní závadnosti potravin nemá žalovaná dostatečnou odbornost, není opodstatněné, neboť Státní zemědělská a potravinářská inspekce má pro svou činnost k dispozici vlastní laboratoře, které jsou odborně i technicky způsobilé k analýze potravin z tohoto hlediska.

[23] Výzva stěžovatele jeho dodavatelům, aby silikagel neužívali, nepředstavuje polehčující okolnost, jelikož se jedná o součást jeho zákonné povinnosti uvádět na trh bezpečné nekontaminované potraviny, jak již výstižně konstatoval krajský soud. Jako nepřipadné hodnotí Nejvyšší správní soud konstatování stěžovatele, že tímto závěrem krajský soud legitimizuje názor žalované, že při posuzování přitěžujících a polehčujících okolností je její diskreční pravomoc neomezena. Z ničeho totiž nevyplývá, že by žalovaná takovýto názor zastávala. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že správní orgány v posuzovaném případě dodržely zákonnou výměru sankce [podle § 17f písm. d) zákona o potravinách lze za přestupek podle § 17 odst. 2 písm. a) téhož zákona uložit pokutu do 50.000.000 Kč], zabývaly se v souladu s § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky povahou a závažností přestupku, jakož i polehčujícími a přitěžujícími okolnostmi (§ 39 a 40 zákona o odpovědnosti za přestupky).

[24] Vzorek rýže byl analyzován zkušební laboratoří SZPI s výsledkem „*kontaminace cizorodou látkou – výskyt drobných kuliček a jejich zlomků*“ (viz Protokol o zkoušce D931-31175/18/A01). Nejednalo se přitom o minerální křemičitanové kamínky, ale o kuličky pravidelného rozměru o poloměru 3 mm, popř. jejich zlomky, jak vyplývá z provedené fotodokumentace (viz příloha sdělení o vyřízení námitek do protokolu č. P840-70594/18). Správní orgány dospěly k závěru, že se jednalo o kuličky ze silikagelu na bázi oxidu křemičitého, které se používají nejčastěji jako vysoušedlo (pohlcovač vlhkosti). Laboratoř SZPI kuličky v rýži nehodnotila jako minerální nečistoty (kaménky, písek, hrudky zeminy, prach nebo mastek) vznikající při zemědělské činnosti (sklizení či zpracování rýže). Jednalo se o kontaminaci rýže cizími předměty – kuličkami a jejich zlomky, které nesouvisí se sklizení rýže. Žalovaná tyto závěry rekapitulovala ve svém rozhodnutí a poukázala rovněž na protokol ze dne 10. 10. 2018, č. P840-70594/18, v němž je mimo jiné uvedeno, že kontrolovaná potravina je kontaminována cizorodou látkou – výskytem drobných kuliček a jejich zlomků. Neobstojí proto námitka stěžovatele, že správní orgány neprovedly dostatečná šetření o povaze a složení nalezených úlomků v předmětné potravine (Nejvyšší správní soud poznamenává, že chemické složení nalezených kuliček stěžovatel v řízení před správními orgány nespороval, neboť sám předložil protokol laboratorního vyšetření MVDr. Šotola s. r. o., z něž vyplývá, že kuličky jsou tvořeny oxidem křemičitým spolu s určitým procentem vázané vody, stěžovatel tvrdil, že se jedná o zdravotně neškodnou látku). Správní orgány z výsledků uvedené analýzy vycházely v odůvodnění svých rozhodnutí a náležitě popsaly, jakým způsobem byla rýže kontaminována. Tato zjištění zároveň Nejvyšší správní soud považuje za dostačující k přijetí navazujícího závěru, že se v důsledku kontaminace drobnými kuličkami nejednalo o bezpečnou potravinu, resp. potravinu vhodnou k lidské spotřebě. Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že stěžovateli nebylo kladeno za vinu, že by se jednalo o toxické cizorodé látky, jak dovozoval v žalobě; k ohrožení zdraví spotřebitelů může dojít i v důsledku příměsí, které toxické nejsou.

[25] Závěr správních orgánů, že výskyt kuliček a úlomků je výsledkem technologické nekázně stěžovatele, považuje Nejvyšší správní soud za správný, opodstatněný a logický, neboť stěžovatel je provozovatel potravinářského podniku zabývajícího se balením, výrobou a distribucí rýže (viz str. 16 rozhodnutí žalované) a zároveň byl výrobcem předmětné potraviny (viz str. 2 rozhodnutí SZPI), což stěžovatel nevyvrací ani nezpochybňuje.

pokračování

[26] Výtku stěžovatele, že krajský soud neuvádí, z čeho dovozuje, že žalovaná byla oprávněna danou skutkovou otázkou posoudit v rámci své diskreční povinnosti a ani neodkazuje v této souvislosti na právní normu, není opodstatněná. Stěžovatel totiž námitku, že žalovaná neobjasnila, na základě jakého zákonného ustanovení přistoupila k posouzení hodnocení zdravotní závadnosti určité látky, jejíž přítomnost nadto nebyla prokazatelně zjištěna, uplatnil až v řízení před krajským soudem v replice ze dne 8. 2. 2021. Lhůta pro podání žaloby, v níž byl stěžovatel oprávněn vznášet nové žalobní body, však uplynula již dne 14. 7. 2020. Soudní řízení ve správním soudnictví je ovládáno zásadou koncentrace řízení, kdy účastník řízení může žalobní body uplatnit pouze ve lhůtě pro podání žaloby. Pokud tak však stěžovatel neučinil v této dvouměsíční lhůtě stanovené v § 71 odst. 2 s. ř. s., neměl a nemohl krajský soud k výše uvedenému pozdě uplatněnému žalobnímu bodu přihlížet, ledaže by se jednalo o skutečnosti, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti; o tento případ se však v posuzované věci nejednalo.

[27] Zcela dostačující a také správný tak je stručný závěr krajského soudu, že žalované přísluší posoudit, zda potravina je či není vhodná k lidské spotřebě podle čl. 14 nařízení 178/2002. Jak již bylo uvedeno výše, žalovaná je na základě § 3 odst. 1 písm. e) zákona o SZPI oprávněna ke kontrole bezpečnosti potravin. Tato pravomoc žalované logicky zahrnuje také oprávnění zjistit a vyhodnotit kontaminaci předmětné potravin cizorodými tělesy.

[28] Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že kuličky nalezené v předmětné potravině jsou pravidelného tvaru (jak je patrné z fotodokumentace obsažené ve spise) a jedná se o předměty, které zjevně nesouvisí se sklizní či zpracováním rýže, patrně se jedná o silikagelové kuličky používané k pohlcování vlhkosti. Jak správně poznamenala žalovaná, na obalech takových silikagelových kuliček je běžně varování před požitím jeho obsahu. Přítomnost těchto kuliček v potravině představuje její kontaminaci, v důsledku které již potravinu nelze označit jako bezpečnou. Takové kuličky nelze podřadit pod nečistoty organické, minerální, příměsi, zrna neloupaná a drť, které se mohou v rýži vyskytovat do hodnot stanovených v příloze č. 3 vyhlášky č. 333/1997 Sb., na kterou poukazuje stěžovatel.

[29] V návaznosti na výše uvedené zdejší soud konstatuje, že se stěžovatel mýlí, když tvrdí, že o kuličkách nacházejících se v předmětné potravině nelze bez důvodných pochybností konstatovat, zda šlo o povolené nečistoty ve smyslu vyhlášky č. 333/1997 Sb., nebo o nežádoucí silikagel. Neobstojí ani argumentace stěžovatele, že žalovaná i krajský soud vyložily čl. 14 nařízení 178/2002 izolovaně, a v důsledku jejich úvah postrádá smysl vyhláška č. 337/1997 Sb. povolující výskyt přirozených nečistot, které se v potravině s ohledem na její povahu mohou přirozeně vyskytovat, neboť správní orgány i krajský soud řádně zdůvodnily, že zjištěné kuličky nejsou přirozené nečistoty, které se mohou v rýži do určité míry vyskytovat. Nejvyšší správní soud pro úplnost poznamenává, že vyhláška č. 333/1997 Sb. byla s účinností od 1. 2. 2020 zrušena a nahrazena vyhláškou č. 18/2020 Sb., o požadavcích na mlýnské obilné výrobky, těstoviny, pekařské výrobky a cukrářské výrobky a těsta, na kterou v odůvodnění kasační stížnosti napadeného rozsudku poukazoval krajský soud.

[30] Nedůvodná je též námitka, že odkaz žalované na rozsudek NSS č. j. 4 Ads 114/2011-105 je nepřiléhavý. V tomto rozsudku se totiž stejně jako v posuzované věci jednalo o situaci, kdy ustanovení právního předpisu porušeného stěžovatelem [v posuzované věci se jedná o § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách] neobsahuje základní a kvalifikovanou skutkovou podstatu, která by se odlišovala co do intenzity nutné k jejímu naplnění, kdy by při dosažení kvalifikované podstaty v důsledku závažnějšího porušení chráněného zájmu zákon počítal s uložením vyšší pokuty, než při naplnění základní skutkové podstaty nižší intenzitou porušeného zájmu. Na skutkovou podstatu § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách se tudíž vztahuje výše již zmíněný rozsudek ze dne 29. 8. 2012, č.j. 4 Ads 114/2021-105, č. 2747/2013 Sb. NSS, v němž zdejší soud mimo jiné judikoval, že *„[z]ásadu zákazu dvojího přičítání nelze aplikovat na skutkové podstaty správních deliktů, u nichž pojmově nelze rozlišovat určitou minimální (základní, typovou) intenzitu, nezbytnou pro naplnění zákonných znaků dané skutkové podstaty, a zbývající (vyšší, kvalifikovanou) intenzitu, kterou by bylo možno zohlednit jako okolnost přitěžující či polehčující při určení konkrétní výše pokuty“*. Krajský soud tudíž postupoval zcela správně, když s poukazem na tento rozsudek Nejvyššího správního soudu vyhodnotil jako nedůvodnou námitku stěžovatele dovozující porušení zásady zákazu dvojího přičítání. Stěžovateli proto nelze přisvědčit ani v tom, že napadený rozsudek je nesprávný a nezákonný, neboť zcela odhlédl od smyslu a účelu právní normy a tuto nesprávně vyložil, když žalované nevytknul porušení zásady zákazu dvojího přičítání při určení společenské škodlivosti a stanovení výměry trestu.

[31] Skutková podstata přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách spočívá v nedodržení požadavků na jakost potravin. V důsledku naplnění této skutkové podstaty může dojít zároveň k ohrožení veřejného zájmu na tom, aby na trh byly uváděny pouze bezpečné potraviny, vyplývajícího z nařízení 178/2002. Nemusí tomu tak však být vždy, neboť porušení požadavků na jakost potravin ještě nemusí znamenat, že tímto jednáním postižená potravina je zároveň nevhodná k lidské spotřebě ve smyslu nařízení 178/2002. Zásah do práva spotřebitele na bezpečné potraviny porušením potravinového práva je tedy jednou z možností narušení chráněného zájmu spácháním uvedeného přestupku, nikoli nezbytnou součástí jeho skutkové podstaty. Tento případný aspekt je na místě vzít v úvahu při hodnocení povahy a závažnosti přestupku. Žalovaná tudíž nepochybila, když v rámci svých úvah o uložení sankce zohlednila, že došlo k porušení práva spotřebitelů na nákup bezpečných potravin, což mohlo mít za následek ohrožení zdraví spotřebitelů a vyhodnotila tuto okolnost v neprospěch stěžovatele. Žalovaná ve svém rozhodnutí stručně uvedla, jakým konkrétním způsobem bylo zasaženo do práv spotřebitelů, když poukázala na ohrožení jejich zdraví, a nelze proto stěžovateli přisvědčit, že tak neučinila. Obstojí tudíž také závěr krajského soudu ohledně této otázky.

[32] Námitka stěžovatele, že žalovaná zcela odhlédla od smyslu a účelu skutkové podstaty podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách, když nevymezila chráněný objekt, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. neboť ji stěžovatel neuvedl v žalobě, ač tak učinit mohl. Neobstojí proto ani námitka stěžovatele, že krajský soud se otázkou vymezení právem chráněného zájmu nezabýval.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

pokračování

[33] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[34] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu